

Werkwoorde (verbs)

Die **werkwoord** verwys na die aksie in die sin. Werkwoorde is **doen-woorde** (*doing words*). Ons onderskei tussen **hoofwerkwoorde** (*main verbs*), **hulpwerkwoorde** (*auxiliary verbs*) en **skeibare werkwoorde** (*separable verbs*).

Voorbeeld:

Hoofwerkwoord	Hulpwerkwoord	Skeibare werkwoord
Ek moet my spiere oefen .	Ek moet my spiere oefen.	Ek maak die deur oop.
Ek moes my spiere oefen .	Ek moes my spiere oefen.	Ek het die deur oopgemaak .
Ek sal my spiere moet oefen .	Ek sal my spiere moet oefen.	Ek sal die deur oopmaak .

1. Trek 'n kruis deur al die woorde wat nie werkwoorde is nie.

spring	gooi	motor	bestuur
hoogspring	losskakel	veld	dans
loop	staptog	wandelpad	vrees
trek	skop	vrede	nies
kyk	skryf	bladsy	boek
skêr	knip	ink	pen
vee	besem	lap	was
rugslag	swembad	swem	duik
moet	glimlag	vriendelik	dimpel
taak	wonder	werk	stres
eksamen	studeer	koshuis	slaap
kamer	stofsuiig	mat	afstof
kombuis	klits	roer	eier
bak	kook	bakpoeier	resep
dors	drink	water	sput
mooi	lelik	blou	groen
skaats	gaan	strek	draf
drawwer	brander	hawe	vang
oester	kreef	eet	breek
paspoort	vlieg	ontspan	senuwees
hardloop	sit	staan	lê
skool	universiteit	kollege	soek
gevaarlik	veilig	wag	lag
krag	vrag	sny	lei
leier	baba	kruip	snork
snor	baard	skeer	borsel

Wenke

- Hulpwerkwoorde: is, was, het, kan, kon, wil, wou, moet, moes, sal, sou, mag, laat, gaan, word.
- Onskeibare werkwoorde, bv. Sarel **bestuur**, Sarel het **bestuur** OF Ek **onthou** alles, Ek het alles **onthou**.

Ken die woorde

besem – broom
dors – thirsty
duik – dive
gevaarlik – dangerous
klits – whisk
lei – lead
nies – sneeze
oefen – exercise
rugslag – back stroke
skeer – shave
snor – moustache
spier – muscle
stofsuiig – vacuum
strek – stretch
trek – pull
vee – sweep
veilig – safe
vrees – fear
wandelpad – hiking trail

2. Voltooi die sinne deur die korrekte werkwoord in te vul.

bou	strek	gesterf	opgeswel	opgewarm
eet	moet	opgee	probeer	bekommer
pak	word	geval	verminder	flou geval

- a) Sally _____ voor en na sy gaan draf.
- b) Jan _____ net gesonde kos gedurende die week.
- c) Ek het al 'n duisend keer _____, maar ek kan nie gholf speel nie.
- d) Sam se bloeddruk het _____.
- e) My pa sê altyd 'n mens moet nooit _____ nie.
- f) Sy hand het _____ na 'n by hom gestee het.
- g) Chantelle het voor die resies _____.
- h) Myles _____ nog sy huiswerk doen.
- i) Jy gaan jou kalorie-inname moet _____ as jy gewig wil verloor.
- j) Hoe meer jy oefen, hoe fiksser _____ jy.
- k) Die hond het 'n vol lewe gehad en op die ouderdom van vyftien _____.
- l) Die meisie het as gevolg van lae bloeddruk _____.
- m) Ek moet vanaand vir die hokkietoe _____.
- n) Die skool gaan 'n nuwe pawiljoen _____.
- o) Chanet _____ oor haar seer knie.

3. Onderstreep die korrekte werkwoord tussen hakies.

Elkeen van ons moet gesond (leef/lyf). 'n Gesonde liggaam lei tot 'n gesonde gees.

Jy moet ten minste vir 'n halfuur elke dag (oefen/praktyk) en baie water (drank/drink). As jy 'n besering (had/het), kan jy (swam/swem). Ons moet minder TV (sien/kyk) en meer buite (is/wees). Elke persoon moet aan 'n sport by die skool (deelneem/deelgeneem).

Ons sal nie gesond wees as ons nie ook gesond eet nie. Ons is wat ons eet! Vra jou familie om kleiner porsies en meer groente te (bak/kook). Baie mense eet te veel suiker en dit kan tot diabetes (lei/ly). (Verkoop/Koop) minder gemorskos by die skool se snoepie en eet liewers 'n vrug as 'n sjokolade. As jy gewig (los/verloor), sal jy beter oor jouself voel en meer selfvertroue hê.